

Dopad těžby nerostných surovin na vývoj krajiny v 19. a na počátku 20. století v Čechách
Martin Zeman
Bakalářská práce
Posudek vedoucího práce

Bakalářská práce M. Zemana vznikla v rámci programu studia vývoje krajiny Čech v době industriální. Autor se soustředil na těžbu dvou charakteristických surovin doby průmyslové revoluce – na těžbu uhlí a těžbu vápence. Pro studium těžby uhlí vybral dvě modelové oblasti: Kladensko a Mostecko. Jako modelový region historie těžby vápence zvolil oblast Českého krasu.

Na první pohled je zřejmé, že autor věnoval práci mimořádné úsilí. Svědčí o tom nejenom prostý rozsah textu (164 stran při hustotě 50 řádků na jednu stranu!), výčet použitých pramenů a literatury (6 hustě popsaných stran) a bohatý obrazový doprovod (18 ilustrací v textu, 46 mapových příloh), ale také členění práce a v neposlední řadě množství použitých informací.

V oddíle A. „Problematika dolování“ autor nejprve charakterizuje obecně období průmyslové revoluce a její dílčí prvky (1. a 2. průmyslová revoluce, agrární revoluce). Dále zařazuje těžbu nerostných surovin do širších ekonomických souvislostí. V dílčích regionálních sondách následně zohledňuje přírodní poměry, historii těžby, vývoj techniky, podnikatelské aktivity i další související jevy. Oddíl uzavírá kapitolou „Vlivy dolování na krajinu“.

V oddíle B. „Změny krajiny“ se věnuje obecným trendům transformace krajiny v době průmyslové revoluce a jejím sociálním, politickým i ekonomickým souvislostem. Oddíl C. „Lesní hospodářské celky“ je zaměřen na vývoj lesních ekosystémů a v závěrečném oddílu E. vyhodnocuje autor kartografické prameny k jednotlivým regionům.

Práce M. Zemana je založena na podrobném studiu množství literatury. Na druhé straně nelze přehlédnout ani několik sporných aspektů práce. Především je zřejmé, že autor věnoval podstatně větší pozornost sběru informací, než jejich vyhodnocení. Kontrast rozsahu kapitol popisujících dílčí problematiku těžby nerostných surovin na straně jedné a velmi stručné závěrečné kapitoly na s. 163-164 na straně druhé je příliš zjevný. Autor nevyužil dostatečně možnost důkladnějšího vyhodnocení vývoje těžby nerostných surovin v obecném kontextu transformace od feudálně agrární v občansko industriální společnost. Tuto skutečnost však nehodnotím jako chybu, spíše jako projev nedostatku zkušeností s koncipováním a formulováním odborného textu.

Bakalářskou práci M. Zemana doporučuji k obhajobě s výsledkem 1 („slabší“ jednička).

